

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Харків
ХНМУ
2020

Затверджено
на засіданні Вченої ради
Харківського національного медичного університету
20 травня 2020 року

Редакційна колегія:

Марковський В.Д. – проректор з науково-педагогічної роботи

В'юн В.В. – директор Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Фоміна Л.В. – зав. кафедри української мови, основ психології та педагогіки

Тельнова Л.Г. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Власенко А.В. – заступник директора Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ

Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті: збірник наукових праць / кол. Авт. – Харків: ХНМУ, 2020. – 100 с.

ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ У ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Капустник В.А., Лісовий В.М., В'юн В.В.

Надання якісної медичної допомоги населенню серед іншого забезпечує наявність достатньої кількості висококваліфікованих кадрів. Зміни в вищій медичній освіті, інтеграція її в європейський освітній простір вимагає нових підходів до підготовки лікаря на післядипломному етапі.

Наразі існує потреба синхронізувати процеси реформ у системі охорони здоров'я та зміни в системі підготовки лікарів та інших фахівців, які повинні забезпечувати нову якість лікування та піклування про пацієнтів.

Завданням медичної освіти є забезпечення громадян якісною медичною допомогою через високий рівень підготовки медичних фахівців. Життя та здоров'я пацієнта мають бути основними людськими та професійними цінностями медика. Якісна медична допомога неможлива без зміни культурної парадигми та створення нового професійного середовища, самовідтворюваного та незалежного.

Стратегія розвитку медичної освіти України схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України № 95-р від 27.02.2019 р. серед іншого передбачає Реформу післядипломної освіти, а саме:

Запровадження справедливого розподілу на інтернатуру й унормування її змісту:

- дослідження та вибір оптимальної моделі проходження інтернатури;
- зменшення кількості лікарських спеціальностей в інтернатурі;
- визначення вимог до баз проходження інтернатури;
- нормативне регулювання проходження інтернатури (положення про інтернатуру, зміна способу фінансування);
- створення національного рейтингу студентів за об'єктивними незалежними критеріями оцінювання;
- створення національного реєстру інтернатури з кількістю місць за спеціальностями та базами проходження;
- розробка програмного забезпечення для об'єктивного та прозорого розподілу на місця інтернатури на основі рейтингу;
- запуск нової моделі інтернатури: нові бази, новий статус інтерна, нові програми навчання, ротаційний принцип, новий механізм фінансування;
- розробка механізмів запровадження академічної мобільності інтернів;
- розробка механізмів оцінки результативності навчання в інтернатурі.

Започаткування резидентури:

- дослідження оптимальної моделі резидентури;
- нормативне регулювання (визначення переліку спеціальностей, тривалості навчання);
- визначення вимог щодо проходження резидентури, у тому числі – у зв'язку з ліцензуванням.

Запуск нової резидентури: за місцем працевлаштування з переліком обов'язкового навчання.

– взаємовизнання резидентури з країнами Європи.

Безперервний професійний розвиток, базований на кращих міжнародних практиках:

– нормативне регулювання безперервного професійного розвитку;

– визначення вимог до провайдерів безперервного професійного розвитку;

– надання лікарям права самостійно обирати місце проходження підвищення кваліфікації;

– зміна моделі фінансування безперервного професійного розвитку (запровадження моделі, відповідно до якої держава виділятиме певну суму на підвищення кваліфікації кожного лікаря, а не на академії післядипломної медичної освіти).

Основною метою післядипломної освіти лікарів-інтернів є підвищення якості навчання, широке впровадження самостійної роботи, дистанційної освіти та підготовка до вимог безперервного професійного розвитку протягом усього професійного життя. Завдання щодо поглиблення рівнів засвоєння професійних знань і практичних навичок інтернів, якісний науково-методичний супровід залишаються пріоритетними напрямками роботи інституту та профільних кафедр.

Освітні послуги, що надавались у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти ХНМУ у 2019–2020 н. р. були такі:

– первинна післядипломна спеціалізація (інтернатура) за 27 спеціальностями. Залежно від спеціальності тривалість навчання в інтернатурі складала від 1 року до 3 років;

– підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення спеціалізації (тривалість навчання від 2,5 до 10 міс);

– підвищення кваліфікації лікарів шляхом проведення тематичного удосконалення (тривалість циклу від 0,5 до 1 міс);

– передатестаційних циклів (тривалість 1 міс);

– стажування;

– підготовка немедичних працівників відповідно до Постанови КМУ № 1115 від 21.11.2012 р.;

– отримання другої вищої освіти за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та «Освітні, педагогічні науки» за ОКР «магістр».

Згідно з витягом щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, спеціалізації (перепідготовки), стажування зріс до 2500.

ПІДГОТОВКА ІНТЕРНІВ

Підготовка лікарів-інтернів в ХНМУ в 2019–2020 н. р. проводиться згідно з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», затвердженого наказом № 291 від 19.09.1996 р. за 23 спеціальностями: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, дитяча хірургія, дитяча анестезіологія, інфекційні хвороби, загальна практика – сімейна медицина, медицина невідкладних станів, неврологія, дерматовенерологія, ортопедія та травматологія, отоларингологія, офтальмологія, патологічна анатомія, психіатрія, педіатрія, радіологія, стоматологія, урологія, хірургія, неонатологія, нейрохірургія, лабораторна діагностика.

До роботи з лікарями-інтернами у 2019–2020 н. р. залучено 148 НПП: професорів – 46, доцентів – 76, асистентів – 26.

На 01.01.2020 р. загальна кількість лікарів-інтернів склала 637 осіб, з них за державним замовленням – 248 особи, за контрактом – 389 осіб.

Закінчили навчання та отримали сертифікат спеціаліста 247 осіб, з них за державним замовленням – 83 особи, за контрактом – 164 особи.

Прийом на 1-й рік навчання склав 312 особи (бюджет – 97, контракт – 215).

Протягом 2019 року було поновлено після декретної відпустки або перескладання «Крок 3» 19 лікарів-інтернів (за бюджетом – 4 особи, за контрактом – 15 осіб).

Відраховано, розірвання договору 41 лікар-інтерн (за бюджетом – 9 осіб, за контрактом – 32 особи).

Слід зауважити, що у цьому навчальному році нами набрано 215 інтернів-контрактників при плані набору на 2019 рік 170 осіб. В подальшому необхідно проводити виважену маркетингову політику на всіх етапах навчання студентів-контрактників (від кафедри до ННПО), основною метою якої є доведення до свідомості студентів та їх батьків переваг підготовки в нашому ВНМЗ, а саме: розумна, виважена цінова політика, використання в навчальному процесі багатопрофільних баз стажування, сучасної лікувально-діагностичної апаратури, що є на кафедрах та базах, створення належних житлово-побутових умов та інше, а саме головне – це відповідальне, якісне ставлення викладачів до своїх професійних обов'язків. Особлива відповідальність покладається на кафедри, де одночасно проходить навчання студентів-старшокурсників та лікарів-інтернів.

На початку навчального року до ННПО ХНМУ кафедрами надані календарні плани навчання інтернів, робочі навчальні програми за спеціальностями. Інтернами своєчасно отримана особиста документація.

У вересні 2020 р. проведені виробничі збори з лікарями-інтернами 1-го року навчання, де вони були ознайомлені з «Положенням про спеціалізацію (інтернатуру) у вищих медичних і фармацевтичних закладах III–IV рівнів акредитації», питаннями організації навчального процесу, документообігу та ін.

Говорячи про якість підготовки інтернів та слухачів курсів, необхідно наголосити на те, що основною спрямованістю навчання є органічне поєднання практичної та теоретичної підготовки фахівців. Усі кафедри, що проводять післядипломне навчання, розташовуються на базі потужних медичних закладів м. Харкова з достатнім ліжковим фондом та оснащених сучасною лікувальною і діагностичною апаратурою. Повною мірою використовуються комп'ютерні технології в навчальному та контролюючому режимах, а також з метою підготовки до ліцензійного іспиту «Крок 3» на базі обчислювального центру університету.

На початку очного циклу 1-го року навчання кафедрами проведено перевірку базисного рівня знань інтернів для подальшого врахування при складанні індивідуального плану навчання в інтернатурі. Аналіз результатів свідчить про необхідність збільшення часу на теоретичне навчання, ставлячи за мету поповнення фундаментальних, пропедевтичних та спеціальних медичних знань згідно з фахом підготовки.

Оволодіння та удосконалення практичних навичок інтернів здійснюється під час очного та заочного циклів навчання. Наскрізний план відпрацювання практичних навичок складається відповідно до плану роботи інтернів у відділеннях клінічних баз. Контроль за рівнем володіння практичними навичками здійснюється під час очного циклу викладачами кафедри.

На засіданнях Вченої ради ННПО ХНМУ розглядаються та обговорюються питання підготовки спеціалістів в інтернатурі з щомісячним аналізом успішності, виконання індивідуальних планів навчання. Дирекція інституту та профільні кафедри постійно проводять контроль якості ведення документації з підготовки інтернів на базах стажування.

На засіданні Вченої ради ННПО від 04.02.2020 року за № 6 були заслухані підсумки роботи викладачів кафедр ННПО з контролю поточної успішності та забезпечення об'єктивного рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, студентів та курсантів в осінньому семестрі 2019–2020 н. р., підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у першому півріччі.

На засіданні Вченої ради ННПО від 05.02.2019 року за № 9 були заслухані підсумки підсумки рейтингової атестації лікарів-інтернів у другому півріччі 2018–2019 н. р.

Організація поточного контролю та рейтингової системи оцінки навчальної діяльності лікарів-інтернів сприяє активізації навчального процесу на кафедрах, об'єктивізації підсумкового результату вивчення дисциплін лікарями-інтернами.

Поточний контроль за набуттям знань та умінь слухачів забезпечується викладачами групи через виставлення оцінок в академічних журналах.

Одним із етапів перевірки якості отриманих знань та підготовки лікарів-інтернів до самостійної роботи є складання ліцензійного інтегрованого іспиту (ЛІ) «Крок 3», який проводиться відповідно до наказів МОЗ України від 20.11.2006 р. № 762 «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» як складової частини державної

атестації лікарів-інтернів» та № 763 «Про запровадження ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» як складової частини державної атестації лікарів-інтернів».

Підготовка лікарів-інтернів до ЛШ «Крок 3» проводиться згідно з розробленим ННПО ХНМУ Положенням про підготовку лікарів-інтернів до складання ЛШ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» та «Крок 3. Стоматологія»; організаційно-методичною структурою ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» та «Крок 3. Стоматологія», затверджених Вченою радою ННПО ХНМУ, та щорічним планом і графіком підготовки інтернів до ЛШ «Крок 3», який розсилається по кафедрах на початку навчального року. Створена секція з ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3» при методичній комісії післядипломної освіти.

Хочу нагадати, що основною метою ЛШ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» є оцінка вміння застосовувати знання професійно-орієнтованих дисциплін для забезпечення допомоги хворому при невідкладних станах.

Організаційною основою тестового контролю рівня формування фахових знань та вмінь лікарів-інтернів є забезпечення постійного застосування тестів на всіх етапах навчання інтернів на кафедрах університету, а саме:

- у формі поточного контролю вхідного рівня формування знань та вмінь як складової частини оцінки базового рівня знань лікарів-інтернів;
- на встановлених кафедрою проміжних етапах поточного контролю в межах засвоєння окремих розділів дисциплін;
- при проведенні піврічного та річного підсумкового контролю, під час якого тестовий контроль є обов'язковим етапом.

На кафедрах, які навчають лікарів-інтернів, наявні кафедральні банки тестів, які формуються із тестів Центру тестування МОЗ України, та буклети минулих років.

Крім кафедрального етапу підготовки до ЛШ «Крок 3», тестове навчання інтернів забезпечується контролюючо-навчальними тренувальними заняттями в комп'ютерних класах ННІАЮ університету, згідно зі створеним ННПО ХНМУ графіком занять, який затверджується ректором ХНМУ, проф. В.А. Капустником.

Безперечно, успішному навчанню інтернів та підготовці їх до тестування сприяє цикл лекцій відповідно до створеної МОЗ України програми з невідкладних станів із залученням кращих фахівців професорсько-викладацького складу ХНМУ.

Проведення контрольного тестування інтернів забезпечується як кафедрами, так і Навчально-науковим інститутом якості освіти ХНМУ в декілька етапів:

I етап – вхідний рівень підготовки до ЛШ «Крок 3» проводиться на кафедрах як складова перевірки базисного рівня знань лікарів-інтернів, методика якої розроблена та затверджена методичною комісією з післядипломної освіти.

II етап – проміжний контроль, який також проводиться на кафедрах, з урахуванням корегування рівня знань після перевірки вихідного рівня знань.

III етап – тренувальні заняття в комп'ютерних класах ННІЯО університету по буклетах минулих років із заміром засвоєного в кінці 1-тижневого навчання в комп'ютерному класі згідно з графіком, розробленим ННІПО ХНМУ та затвердженим проректором з науково-педагогічної роботи.

IV етап – заключний рівень готовності інтернів до ЛШ «Крок 3» з тестовим контролем кафедри перед проведенням циклу лекцій з невідкладної допомоги як складової підготовки лікарів-інтернів до іспиту «Крок 3».

Завершальний **V етап** – контрольне пілотне тестування, яке проводиться за 2 міс до ЛШ «Крок 3» після закінчення циклу лекцій з невідкладної допомоги.

Контроль за методичним забезпеченням та організацією тестового навчання інтернів на кафедрах здійснюється створеною при методичній комісії з післядипломної освіти секцією з ліцензійних іспитів «Крок 3». На засіданнях Вченої ради ННІПО та методичної комісії з післядипломної освіти двічі на рік заслуховуються питання підготовки інтернів до ЛШ «Крок 3. ЗЛП» та «Крок 3. Стоматологія». Кафедри подають інформацію до ННІПО про хід підготовки інтернів до ЛШ «Крок 3», що дає змогу регулярно контролювати роботу кафедр з цього розділу роботи.

Виконання ННІПО заходів щодо підготовки лікарів-інтернів до ЛШ «Крок 3» сприяло покращенню результатів складання інтернами ЛШ «Крок 3. ЗЛП» в 2019 р.

20 лютого 2020 року було проведено контрольне пілотне тестування, в якому взяло участь 145 лікарів-інтернів із 178 зареєстрованих. Не з'явилось на пілотне тестування 33 особи (п'ятеро з поважної причини), з них 3 особи відраховані. 24 лікарі-інтерни перескладають ЛШ «Крок 3. ЗЛП» втретє. «Крок 3. ЛД»: із 30 осіб в четвертий раз 10 осіб, в шостий – 1, вдруге 19 осіб». «Крок 3. Стоматологія»: із 29 лікарів-інтернів 6 осіб перескладають вчетверте, 1 інтерн – в шостий раз, 22 інтерни – вдруге».

Проведений аналіз показав, що середні кафедральні результати коливаються у межах від 93,4% (кафедра педіатрії № 2) до 43% (кафедра урології). Група «ризику» (інтерни, які відповіли правильно менш ніж на 70,5%) склали 31 інтерн, а при порозі 75% – 36 лікарів-інтернів. Правильно відповіли від 100 до 90% – 54 інтерни (37,2%); 89–80% – 38 (26,2%); 79–70,5% – 22 (15,2%).

Відразу після проведення пілотного тестування на кафедри направлена інформація з результатами тестування, з прізвищами інтернів, що не склали тест, та подальшим алгоритмом роботи з групою «ризику».

Для подальшої підготовки до ЛШ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», який відбудеться 24.03.2020 року, наказом Управління охорони здоров'я Харківської ОДА інтернів переводять із заочних баз стажування з 16.03.2020 р. до 24.03.2020 р. на кафедри ХНМУ для підготовки до іспиту.

Перед кафедральними колективами ХНМУ стоять відповідальні задачі. За цей період необхідно ретельно працювати з лікарями-інтернами особливо «групи ризику» для успішного складання ЛШ «Крок 3 Загальна лікарська підготовка» при порозі правильних відповідей в – 70,5%.

26 березня 2019 р. лікарі-інтерни склали ЛШ «Крок 3. Загальна лікарська підготовка».

Як свідчать результати іспиту, лікарі-інтерни набули необхідного рівня професійної підготовки, що дозволило успішно витримати ліцензійні умови іспиту.

Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 61,3–80,2% (діапазон становить 18,9%). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Патологічна анатомія» (80,2%, 4 інтерни) та «Медицина невідкладних станів» (79,8%, 7 інтернів). Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Ортопедія і травматологія» (61,3%, 8 інтернів) та «Урологія» (67%, 1 інтерн).

У тестуванні брали участь інтерни 22 спеціальностей. Середні результати груп інтернів різних спеціальностей інтернатури коливаються у межах 61,3–80,2% (діапазон становить 18,9%). Найкращі результати продемонстрували інтерни зі спеціальності «Патологічна анатомія» (80,2%, 4 інтерни) та «Медицина невідкладних станів» (79,8%, 7 інтернів). Найнижчі результати показали інтерни таких спеціальностей: «Ортопедія і травматологія» (61,3%, 8 інтернів) та «Урологія» (67%, 1 інтерн).

Із 200 лікарів-інтернів, які склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка», в березні 2019 року не витримали іспит 48 інтернів (24%), в 2018 – 25 інтернів (17,4%). За останні 3 роки не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 82 лікарів-інтерна, з них за роками: 2017 – 9, 2018 – 25, 2019 – 48.

Двадцять три лікарів-інтерни стоматолога переклали ЛШ «Крок 3. Стоматологія». Дванадцять інтернів-стоматологів склали іспит позитивно, одинадцять не склали.

П'ятнадцять лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика» переклали ЛШ «Крок 3. Лабораторна діагностика». Чотири лікарів-інтерни склали іспит позитивно, одинадцять не склали.

5 листопада 2019 р. Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛШ «Крок 3. Стоматологія». Іспит проводився у інтернів 2-го року навчання. Всі інтерни-стоматологи склали іспит позитивно, крім 26 (21,6%).

Показники складання ліцензійного іспиту: інтерни-стоматологи правильно відповіли на 76,2% при минулорічному показнику 76,3% (-0,1). Національний показник – 78,1%. Усього по Україні не склали ЛШ «Крок 3. Стоматологія» 17,8%.

Із 120 лікарів-інтернів стоматологів при складанні ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок 3. Стоматологія» 5 листопада 2019 року відповіли від 100 до 90% – 5 інтернів (4,2%); 89–80% – 47 (39,2%); 79–70,5% – 42 (35%); 70% та нижче – 26 (21,6%).

5 листопада 2019 року в ХНМУ Центром тестування при МОЗ України було проведено ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика 2019 рік». Лікарі-інтерни правильно відповіли на 64,8% при минулорічному показнику 69,7% (-4,9). Національний показник – 65,3%. Усього по Україні не склали ЛП «Крок 3. Лабораторна діагностика» у 2019 році 60,0% інтернів.

Із 37 лікарів-інтернів не склали двадцять п'ять. 48 лікарів-інтернів пере складали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» 5 листопада 2019 року, з них 29 не склали.

У січні 2020 року проведена атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 1,5-річним терміном навчання із 6 спеціальностей (неврологія, психіатрія, радіологія, медицина невідкладних станів, дерматовенерологія, інфекційні хвороби). Атестація на визначення знань та практичних навичок лікарів-інтернів із 6 спеціальностей проходила згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: медицини невідкладних станів (7 інтернів), неврології (6 інтернів), психіатрії (6 інтернів), радіології (6 інтернів), дерматовенерології (6 інтернів), інфекційних хвороб (2 інтерни). Усі інтерни склали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подані у цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2019–2020 н. р. Середній бал із медицини невідкладних станів – 4,14, неврології – 4,5, психіатрії – 4,5, радіології – 4,83, дерматовенерології – 5,0, інфекційних хвороб – 5,0. Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2020 році склав 4,66 при 4,45 бала у 2019 році.

Атестація лікарів-інтернів на визначення знань та практичних навичок за 16 спеціальностями проходила у червні 2019 року згідно з розкладом, затвердженим ректором університету: акушерства та гінекології (15 інтернів), загальної практики – сімейної медицини (11 інтернів), внутрішніх хвороб (20 інтернів), патологічної анатомії (3 інтерни), ортопедії і травматології (8 інтернів), педіатрії (10 інтернів), анестезіології та інтенсивної терапії (12 інтернів), хірургії (4 інтерни), стоматології (93 інтерни), дитячої хірургії (1 інтерн), дитячої анестезіології (3 інтерни), офтальмології (1 інтерн), неонатології (5 інтернів), отоларингології (1 інтерн), урології (1 інтерн); лабораторної діагностики (25 інтернів). Усі інтерни склали атестацію позитивно. Результати атестації інтернів подані у цифровому звіті про підготовку лікарів-інтернів за 2018–2019 н. р. Середній бал із акушерства та гінекології – 4,93; анестезіології та інтенсивної терапії – 3,75; внутрішніх хвороб – 4,6; дитячої хірургії – 5,0; дитячої анестезіології – 4,66, загальної практики – сімейної медицини – 4,27; ортопедії і травматології – 5,0; офтальмології – 5,0; патологічної анатомії – 5,0; педіатрії – 4,6; хірургії – 4,25; стоматології – 3,32; неонатології – 4,8; урології – 4,0; отоларингології – 5,0; лабораторної діагностики – 4,52. Середній бал атестації на визначення знань та практичних навичок випускників-інтернів у 2019 році склав 4,06 при 4,1 бала у 2018 році.

Не допущено до атестації 25 лікарів-інтернів як такі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі за своєю спеціальніс-

тю, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» або «Крок 3. Стоматологія».

У 2019 р. завершили первинну спеціалізацію в інтернатурі 213 лікарів-інтернів із 1-, 2- та 3-річним терміном навчання за 16 спеціальностями та 24 лікарі з 1,5-річним терміном підготовки за 5 спеціальностями. Таким чином, у минулому навчальному році в межах надання первинної післядипломної спеціалізації підготовлено 237 лікарів за різними спеціальностями. Найбільша кількість лікарів підготовлена за такими фахами: «Стоматологія» (93), «Внутрішні хвороби» (20), «Акушерство та гінекологія» (15), «Педіатрія» (10), «Загальна практика – сімейна медицина» (11), «Лабораторна діагностика» (25), «Анестезіологія та інтенсивна терапія» (12).

31 січня 2019 року закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 24 лікарів-інтернів з 1,5-річною підготовкою в інтернатурі за 5 спеціальностями (12 – за державним замовленням, 12 – за контрактом). За держзамовленням не допущені до державної атестації 2 лікарів-інтернів як такі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (педіатрія – 1, внутрішніх хвороби – 1, загальна практика – сімейна медицина – 1). За контрактом не допущені до державної атестації 12 лікарів-інтернів як такі, які виконали навчальний план та програму спеціалізації в інтернатурі, але не склали «Крок 3. Стоматологія» або «Крок 3. Загальна лікарська підготовка» (стоматологія – 11, акушерство та гінекологія – 1).

29 лютого 2020 року закінчили навчання, склали державну атестацію та одержали сертифікат лікаря-спеціаліста 12 лікарів-інтернів, навчання за контрактом, за спеціальністю «Лабораторна діагностика». Середній бал атестації – 4,5.

Проте 19 лікарів-інтернів за спеціальністю «Лабораторна діагностика», навчання за контрактом, були не допущені до державної атестації та відраховані як такі, які виконали навчальний план та програму однорічної спеціалізації в інтернатурі за фахом «Лабораторна діагностика», але не склали ліцензійний інтегрований іспит «Крок 3 Лабораторна діагностика».

Проведенню заключної атестації передував значний обсяг робіт з удосконалення її методики, яка була обговорена на профільних методкомах. Інтерни працювали в комп'ютерних класах з використанням комп'ютерних програм у режимі тренування зі спеціальності, а також комп'ютерної програми «Невідкладна допомога в медицині» – для інтернів всіх фахів. При проведенні заключної атестації включались також питання із суміжних дисциплін – трансплантології, фтизіатрії, психіатрії, радіаційної медицини, трансфузіології та інші, відповідно програм підготовки тієї чи іншої спеціальності.

Заключна атестація лікарів-інтернів із визначення знань та практичних навичок за кожним фахом проходила в 3 етапи:

а) комп'ютерний тест-контроль проводився за комп'ютерними програмами, затвердженими МОЗ України, при якому кожен інтерн за визначений

час відповідав не менш ніж на 15% питань від загальної кількості питань, закладених в програму при порозі вірних відповідей не менш 75%.

б) практична частина передбачала перевірку практичних навичок біля ліжка хворого з патологією відповідної спеціальності, що включала курацію хворого, обстеження, постановку діагнозу, обґрунтування лікування та профілактичних заходів;

в) теоретична частина включала в себе письмові та усні відповіді на білети, розроблені кафедрами та затверджені методичними комісіями і Вченою радою ННПО ХНМУ з наступною співбесідою з членами Державної комісії з заключної атестації.

Тестування, практичну і теоретичну частини заключної атестації проводив той самий склад Державної комісії.

Усім інтернам, які успішно склали атестацію на визначення знань та практичних навичок з присвоєнням звання лікаря, вручені сертифікати лікаря-спеціаліста.

Вагомим засобом підвищення ефективності навчально-виховного процесу стало подальше втілення рейтингу навчальної діяльності лікарів-інтернів, що дозволило проводити систематичний аналіз поточної успішності, підвищити рівень здійснення поточного контролю з боку викладачів на очному циклі.

Велике значення для удосконалення організаційно-методичного забезпечення післядипломної освіти мала 45-а науково-методична конференція «Сучасний стан та перспективи підготовки лікарів-інтернів у Харківському національному медичному університеті», яка була проведена ХНМУ та Управлінням охорони здоров'я Харківської облдержадміністрації 10–11 квітня 2019 року на базі університету.

У роботі конференції брали участь співробітники ХНМУ та працівники органів практичної охорони здоров'я, які є керівниками клінік, лікарень, поліклінік міста, центральних районних лікарень, відповідальними за підготовку лікарів-інтернів на базах стажування.

Програма роботи конференції включала: 10 квітня – пленарне засідання, 11 квітня – секційні засідання. 11 квітня 2019 року проведено 20 секційних засідань для керівників лікарів-інтернів.

На секційних засіданнях були заслухані питання особливостей підготовки лікарів-інтернів на сучасному етапі з кожного фаху, про хід та результати підготовки інтернів з кожної спеціальності, обговорювались перспективи покращення якості підготовки лікарів. Проведені клінічні розбори тематичних хворих із демонстрацією сучасних методів діагностики та лікування.

ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА ЛІКАРІВ В ХНМУ

У 2019–2020 н. р. Навчально-науковий інститут післядипломної освіти продовжував надавати освітні послуги, пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізацією лікарів.

Слід відзначити, що починаючи з 2006 р., університет проводить активну роботу щодо участі у реалізації системи безперервного професійного розвитку медичних кадрів. Розроблено навчально-виробничий план Навчально-наукового інституту післядипломної освіти Харківського національного медичного університету, який затверджено МОЗ України, та відповідно до якого проводилось підвищення кваліфікації лікарів за 46 лікарськими спеціальностями на 37 кафедрах, шляхом проведення циклів тематичного удосконалення (за 39 лікарськими спеціальностями), передатестаційних циклів (за 31 лікарською спеціальністю) та циклів спеціалізації (за 12 лікарськими спеціальностями).

ННПО ХНМУ з 2013 року надає освітні послуги з підвищення кваліфікації на передатестаційних циклах та циклах спеціалізації за акредитованими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Медико-профілактична справа», «Стоматологія» у галузі знань 1201 «Медицина».

Згідно з витягом ЛВ № 00300-000437 з ЄДЕБО від 20 січня 2017 р. обсяг післядипломної підготовки лікарів за акредитованими спеціальностями у галузі знань 1201 «Медицина» шляхом проведення циклів тематичного удосконалення, передатестаційних циклів, спеціалізації (перепідготовки), стажування становить 2500 осіб.

Згідно з Навчально-виробничим планом ННПО ХНМУ на 2019 р. у 2019 р. було проведено 90 циклів тематичного удосконалення на 31 кафедрі університету, 45 передатестаційних циклів (навчалося 282 фахівців), 18 циклів спеціалізації.

Проведено 1 цикл спеціалізації за фахом «Загальна практика – сімейна медицина» для дільничних лікарів-педіатрів та терапевтів, які закінчили і одержали сертифікати лікаря-спеціаліста 11 (9 терапевтів та 2 педіатрів) слухачів.

У 2019 р. пройшли підвищення кваліфікації та отримали посвідчення про підвищення кваліфікації 950 фахівців лікувально-профілактичних закладів Харківської області, м. Харкова та інших регіонів України. 950 слухачів пройшли навчання за державним замовленням (цикли тематичного удосконалення – 449 слухачів, передатестаційні цикли – 282 слухачі, цикли стажування – 58 слухачів та цикли спеціалізації – 112 слухачів), кількість лікарів, які навчалися за контрактом – 170.

18.06.2019 р. – 21.06.2019 р. пройшли навчання на циклі підвищення кваліфікації «Фармакотерапія в кардіології» (дистанційне навчання) – 6 осіб.

З боку слухачів циклів ТУ, ПАЦ та спеціалізації, а також у відгуках керівників медичних установ надана позитивна оцінка роботи кафедр щодо організації циклів, їх актуальності, наочності та науково-практичного рівня.

Курси тематичного удосконалення, спеціалізації і передатестаційні цикли в 2019 році було проведено на 37 кафедрах. До участі у проведенні даних циклів було залучено: 70 професорів, 131 доцент, 32 асистенти ХНМУ.

Розроблено проект навчально-виробничого плану ННПО ХНМУ на 2020 р., згідно з наказом МОЗ України №446 від 22.02.2019 р. «Деякі питання

безперервного професійного розвитку лікарів», згідно з яким планується провести циклів ТУ – 158, спеціалізації – 2 (1345 слухачів – навчання за державним замовленням та 50 слухачів – навчання за контрактом).

ДРУГА ВИЩА ОСВІТА

Продовжувалась робота з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

У 2020 році закінчили навчання та отримали диплом магістрів 30 осіб за спеціальністю «Наука про освіту» та 15 осіб за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування».

Важливе місце в розвитку післядипломної освіти зайняла робота з розширення переліку надання освітніх послуг з отримання другої вищої освіти – підготовка фахівців за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» та за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки».

За спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» навчається 15 студентів, ними заплановані та виконуються магістерські роботи.

За спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчається – 30 студентів, ними заплановані та виконуються магістерські роботи.

26 червня 2019 р. у Навчально-науковому інституті післядипломної освіти Харківського національного медичного університету відбувся перший випуск фахівців галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» зі спеціальності «Здоров'я людини».

Станом на 1 січня 2020 року на 2-му курсі за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» навчалось 30 студентів, всі 100% навчалися за контрактом, та 15 студентів за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Згідно з навчальним планом та наказом ректора ХНМУ № 286 від 12.08.2019 р. «Про організацію навчального процесу для студентів у 2019–2020 навчальному році», а також «Графіком навчального процесу Харківського національного медичного університету з підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» та «Магістр» на 2019–2020 н. р.», ухваленого Вченою Радою ХНМУ (Протокол № 6 від 26.06.2019 р.), студенти виконали всі вимоги навчального плану і програму з дисциплін, склали передбачені навчальним планом оцінювання з дисциплін, заліки допущені до захисту магістерських робіт.

Протягом осіннього семестру 2019–2020 н. р. студентами Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ (спеціальність – «Освітні, педагогічні науки», «Публічне управління та адміністрування») пропусків занять та фінансової заборгованості не було.

ПІДГОТОВКА НЕМЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ З НАДАННЯ ПЕРШОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

У 2019–2020 н. р. у діяльності ННПО ХНМУ особливе місце займала робота з розширення напрямів післядипломної освіти та міжнародне співробітництво. У 2019 р. продовжував свою роботу Навчально-тренувальний центр волонтерів із надання невідкладної домедичної допомоги при Координаційній раді студентського самоврядування ХНМУ під керівництвом Навчально-наукового інституту післядипломної освіти ХНМУ.

Головною метою роботи центру є необхідність проведення, разом із викладачами ХНМУ, навчання студентів інших вищих навчальних закладів м. Харкова за програмами Надання першої медичної допомоги за I рівнем «Основи підтримки життя» (12 год), II рівнем «Початкова професійна підтримка життя» (18 та 48 год), а також з надання домедичної допомоги шляхом само- та взаємодопомоги. Волонтери ХНМУ готуються як інструктори-асистенти викладача.

Навчально-науковим інститутом післядипломної освіти ХНМУ була проведена велика робота з підготовки з надання першої медичної допомоги немедичних працівників, професійні обов'язки яких пов'язані з наданням першої медичної допомоги.

16.04.2019 р. – 19.04.2019 р. Цикл тематичного удосконалення «Невідкладна допомога при найбільш загрозливих для життя станах» в рамках підвищення кваліфікації 9 лікарів та 10 фельдшерів пенітенціарної системи. Даний захід проходив під егідою Міжнародного комітету Червоного Хреста.

20.06.2019 р. викладачами Харківського національного медичного університету під керівництвом проф. Володимира Миколайовича Лісового був проведений щорічний поглиблений медичний огляд за спеціальністю «Хірургія» підопічних КУ Харківський геріатричний пансіонат ветеранів праці Харківської обласної ради у кількості 296 осіб. Огляд проводили викладачі кафедри хірургії № 1 за адресою: м. Харків, вул. Ігоря Муратова, 7. До огляду були залучені лікарі-інтерни кафедри хірургії № 1 ХНМУ.

28.10.2019 – 31.10.2019 р. Навчальні заняття з підвищення рівня медичної підготовки з елементами тактичної медицини для 32 осіб середнього медичного персоналу військовослужбовців НГУ. Тривалість навчання – 18 год.

У роботі ННПО ХНМУ важливе місце відводиться новим педагогічним технологіям та участі у виставкових заходах Міністерства освіти та науки України. На щорічній міжнародній спеціалізованій виставці «Освіта та кар'єра – 2019» Харківський національний медичний університет отримав гран-прі у номінації «Інноваційна діяльність з впровадження організаційно-педагогічних процесів у закладах вищої освіти», а також був удостоєний почесного звання «Лідер післядипломної освіти» та «Лідер вищої освіти України».

15–16 листопада у рамках XXXIII міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2019» та виставці закордонних навчальних закладів «Освіта за кордоном» Харківський національний медичний університет отримав почесне звання «Лідер вищої освіти України» та гран-прі в номінації «Розвиток студентської науково-дослідної роботи».

РОБОТА СЕКТОРА СПРИЯННЯ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЮ ВИПУСКНИКІВ ХНМУ

На виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 27.08.2010 р. № 1726 «Про підвищення рівня працевлаштування випускників вищих навчальних закладів» у складі Навчально-наукового інституту післядипломної освіти продовжує роботу створений в ННПО ХНМУ сектор сприяння працевлаштуванню випускників, основними завданнями якого є:

- вивчення постійного попиту і пропонування на ринку праці медичних працівників;

- налагодження співпраці з державною службою зайнятості, лікувальними установами та Головним Управлінням охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації;

- надання інформації студентам, випускникам та лікарям-інтернам про вакантні робочі місця відповідно до їх фахової підготовки;

- надання консультацій студентам і випускникам з питань оформлення власного резюме та розміщення їх на сайті ХНМУ;

- інформування деканатів та випускових кафедр про наявні вільні вакансії для подальшого працевлаштування випускників.

Метою діяльності сектора є створення умов для ефективної реалізації права випускників університету на працю, сприяння забезпеченню першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці, а також накопичення та поновлення бази даних вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах Харківського регіону та інших регіонів України.

Налагоджена співпраця ХНМУ з державною службою зайнятості Харківської області – Харківським обласним та міським центрами зайнятості, Департаментом у справах молоді та спорту. В межах угоди про «Спільну діяльність» та «Плану спільних дій» між нашим університетом та міським центром зайнятості центр надсилає до університету інформацію щодо потреби лікувальних закладів Харківського регіону в лікарях-спеціалістах. Ця інформація розміщується на сайті ХНМУ та доводиться до інтернів і випускників ХНМУ. Проводяться інформаційні зустрічі в новоствореному інформаційно-консультаційному центрі Харківського обласного центру зайнятості з актуальних питань зайнятості молоді.

На сайті нашого університету розміщено інформацію щодо створеного сектору, техніки ефективного пошуку роботи та інформацію щодо вільних вакансій лікарів-спеціалістів у лікувальних установах та організаціях Харкова, Харківської області та інших регіонів України, а також на сайті ХНМУ відкрито вільний доступ до on-line ресурсу для пошуку роботи, який безкоштовно збирає вакансії з сайтів пошуку роботи 64 країн світу. В Україні налічує понад 500 000 вакансій і збирає всі пропозиції від роботодавців, які доступні в мережі інтернет.

З випускниками ХНМУ, які звертаються в ННПО з питань працевлаштування, проводиться індивідуальна робота, пропонуються наявні ва-

кантні лікарські посади в лікувальних установах Харківщини та інших областей, що надали відповідні пропозиції до нашого навчального закладу, формується база даних вакантних робочих місць. За результатами звернень лікарів-інтернів є позитивні результати отримання першого робочого місця після закінчення навчання в інтернатурі.

Продовжується робота з контролю за доїздом випускників Харківського національного медичного університету до інтернатури шляхом тісної співпраці ННПО ХНМУ з державною службою зайнятості, лікувальними установами та ГУОЗ Харківської обласної державної адміністрації та робота з надання одноразової грошової допомоги.

Згідно з наказом МОЗ України від 28.05.2012 № 390 «Про затвердження Порядку надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам вищих навчальних закладів, які здобули освіту за напрямками і спеціальностями медичного та фармацевтичного профілів» Навчально-науковий інститут післядипломної освіти ХНМУ проводить роботу з надання одноразової адресної грошової допомоги випускникам ХНМУ, які навчалися за державним замовленням.

У 2019 році одноразову адресну грошову допомогу отримали 40 лікарів: Харківська обл. – 25; Чернігівська обл. – 1; Полтавська обл. – 6; Рівненська обл. – 1; Сумська обл. – 1; Херсонська обл. – 1; Волинська обл. – 1; Дніпропетровська обл. – 2; Житомирська обл. – 1; Луганська обл. – 1.

У 2018 році одноразову адресну грошову допомогу отримали 29 лікарів: Харківська обл. – 16; Чернігівська обл. – 3; Полтавська обл. – 4; Черкаська обл. – 3; Миколаївська обл. – 1; Рівненська обл. – 1; Сумська обл. – 1; Кіровоградська обл. – 6; Херсонська обл. – 1; Київська обл. – 2; Донецька обл. – 2; Луганська обл. – 1; Хмельницька обл. – 1.

У 2017 році одноразову адресну грошову допомогу отримали 36 лікарів: Харківська обл. – 20; Полтавська обл. – 4; Черкаська обл. – 4; Кіровоградська обл. – 1; Донецька обл. – 2; Дніпропетровська обл. – 2; Сумська обл. – 2; Житомирська обл. – 1.

Таким чином, слід зауважити, що в системі післядипломної освіти в університеті як зараз, так і в перспективі пріоритетними залишаються напрямки роботи, які пов'язані з підвищенням кваліфікації та спеціалізації лікарів, що потребує ліцензування з подальшим застосуванням дозвільної системи МОЗ України для організації, планування та проведення курсів тематичного удосконалення, циклів спеціалізації за акредитованими спеціальностями «Лікувальна справа», «Педіатрія», «Стоматологія», які є актуальними в нашому та сусідніх регіонах.

В умовах запроваджені системи безперервного професійного розвитку лікарів та роботи з надання освітніх послуг у нашому та сусідніх регіонах під час вибору лікарем клінічної бази і циклу підвищення кваліфікації або спеціалізації повинні вступати у силу позитивні сторони професійної підготовки в нашому університеті: широкий діапазон тематики, сучасний рівень

методів та технологій навчання, сучасне науково-методичне та інформаційне забезпечення, отримання другої вищої освіти.

У роботі з інтернами необхідно покращувати наступність та взаємозв'язок очного та заочного циклів навчання, керуючись практичною направленістю підготовки. При підготовці інтернів базовим матеріалом мають стати стандартизовані МОЗ України протоколи обстеження та лікування хворих. Потребує посилення виконавча дисципліна викладачів, що працюють з інтернами, профорієнтаційна робота з випускниками університету.

Завдяки кафедральним колективам, ректорату, особисто ректору університету проф. В.А. Капустнику, Навчально-науковий інститут післядипломної освіти планомірно веде свою роботу та розвивається згідно з визначеними керівництвом університету цілями та задачами, з огляду на сучасний стан розвитку післядипломної освіти, медичної науки та практики.

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ

Бабак О.Я., Молодан В.І., Наливайко Н.А., Більченко А.О.

Актуальність проблеми. Організація науково-дослідної роботи аспірантів (НДРА) – основа для ретельного опрацювання нового матеріалу, набуття навичок дослідницької діяльності та всебічного професійного розвитку аспірантів як науковців. Розроблення алгоритму опанування принципів наукової діяльності, написання тез, статей, оброблення й аналізу джерел інформації та сучасної літератури дають змогу більш якісно пізнати сутність наукової праці. Правильна організація виконання НДРА сприяє розширенню клінічного мислення аспіранта, підвищує його професійний рівень і дозволяє опанувати сучасні принципи доказової медицини та її критичного осмислення.

Зміст наукової роботи включає навчально-методичні та науково-практичні конференції на базах стажування, залучення до активної участі в клінічних, патологоанатомічних та науково-практичних конференціях з використанням цифрових засобів навчання. Управління процесом НДРА полягає в організації педагогічного процесу, спрямованого на вдосконалення самостійної активної роботи аспірантів, розширення їхніх навичок із використання цифрових засобів навчання та вміння самостійно вирішувати науково-дослідні завдання. Усе це сприяє формуванню конкурентоспроможного фахівця, здатного критично мислити і підготовленого до професійної та наукової діяльності.

Цілі та задачі. На кафедрі внутрішньої медицини № 1 апробовано сучасну систему організації науково-дослідної роботи аспірантів із використанням цифрових засобів навчання. Основним принципом організації НДР є перехід від формального виконання завдань до активної наукової діяльності, спрямованої на формування власного алгоритму при вирішенні поставлених проблемних цілей і задач, їх активної візуалізації та унаочнення за допомогою цифрових засобів. Для організації НДР використовуються такі завдання:

ЗМІСТ

Капустник В.А., Лісовий В.М., В'юн В.В.

**ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....3**

Бабак О.Я., Молодан В.І., Наливайко Н.А., Більченко А.О.

**ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ПРИ
ОРГАНІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ АСПІРАНТІВ16**

Бабак О.Я., Молодан В.І., Александрова Т.М.

**ІНФОРМАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДНИК
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....18**

Бабак О.Я., Железнякова Н.М., Рождественська А.О.,

Просоленко К.О., Молодан В.І.

**ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА
MOODLE В ОСВІТІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
«ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ».....19**

Бобро Л.М.

**ВИКЛАДАННЯ ЛІКАРЯМ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ
МЕДИЦИНИ ДЕЯКИХ БІОЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ22**

Бойко В.В., Макаров В.В., Мінухін Д.В., Іванова Ю.В., Доценко Д.Г.,

Шевченко О.М., Тарасенко Л.Г.

**ХІРУРГІЧНА ТАКТИКА У ХВОРИХ З ПОРАНЕННЯМИ ШИЇ
З ПРЕВАЛЮВАННЯМ ЛАРИНГО-ТРАХЕАЛЬНИХ ПОШКОДЖЕНЬ,
ЯК АКТУАЛЬНА ПРОБЛЕМА У ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ
ХІРУРГІЧНОГО ПРОФІЛЮ24**

В'юн В.В., Тельнова Л.Г., Власенко А.В.

**ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ
НА ПЛАТФОРМІ MOODLE ТА ZOOM ПРИ ПІДГОТОВЦІ ЛІКАРІВ-
ІНТЕРНІВ ТА СЛУХАЧІВ В ХАРКІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....26**

Волкова Ю.В., Науменко В.О.

**СТИСЛИЙ ОГЛЯД НАЯВНИХ ПРОБЛЕМ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У
ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ З БАЗАМИ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-
ІНТЕРНІВ З ФАХУ АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ.....27**

Голозубова О.В.

ВАЖЛИВІ ПИТАННЯ ВИКЛАДАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ НА КАФЕДРІ ЗПСМ та ВХ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	28
<i>Гончарь М.О., Сенаторова Г.С., Тельнова Л.Г., Муратов Г.Р., Башкірова Н.В.</i>	
ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ПЕДІАТРІЯ» НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ №1 ТА НЕНАТОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	31
<i>Гуйда П.П.</i>	
ТРУДНОЩІ ДІАГНОСТИКИ АНТИФОСФОЛПІДНОГО СИНДРОМУ	33
<i>Гуйда П.П.</i>	
СИНДРОМ РЕЙНО: КЛІНІКА, ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ.....	34
<i>Єфременко А.Е.</i>	
ОПТИМІЗАЦІЯ ЗАСТОСУВАННЯ АУТОЛОГІЧНОЇ ЗБАГАЧЕНОЇ ТРОМБОЦИТАМИ ПЛАЗМИ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ НА КАФЕДРІ «ЕКСТРЕНОЇ ТА НЕВІДКЛАДНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ, ОРТОПЕДІЇ ТА ТРАВМАТОЛОГІЇ» ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	35
<i>Журавльова Л.В., Лахно О.В., Цівенко О.І.</i>	
МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ» У ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	39
<i>Іванова К.В., Літвинова А.М.</i>	
ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ АДЕКВАТНИМ ПСИХОЛОГІЧНИМ РЕАКЦІЯМ НА ПРОВОКУЮЧУ ПОВЕДІНКУ ПАЦІЄНТІВ	41
<i>Карпенко І.І., Железнякова Н.М., Панченко Г.Ю., Фролова-Романюк Е.Ю.</i>	
ПРОФЕСІЙНО-ОСВІТНЯ ЗАЛУЧЕНІСТЬ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ	43
<i>Ковальова О.М., Пасієшвілі Л.М.</i>	
РОЛЬ ВЕРБАЛЬНИХ МЕТОДІВ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ	45
<i>Кожина Г.М., Мозгова Т.П., Лещина І.В., Гайчук Л.М., Зеленська К.О., Стрельнікова І.М., Терьошина І.Ф.</i>	
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СПОСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	49
<i>Кравчун П.Г., Шелест О.М., Залобовська О.І., Ковальова Ю.О.</i>	

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ІНТЕРНІВ З ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ.....	50
<i>Кузнєцов С.В., Кучеренко О.О., Жаркова Т.С., Кучеренко М.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ДИТЯЧИХ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ	53
<i>Макєєва Н.І., Одинець Ю.В., Саратов В.М., Губар С.О., Казанов В.Я.</i> ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ІНТЕРНАМИ-ПЕДІАТРАМИ ВАСКУЛІТІВ МАЛОГО КАЛІБРУ У ДІТЕЙ	54
<i>Малик Н.В.</i> ВИКЛАДАННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СИНДРОМАЛЬНОГО ПІДХОДУ В ДІАГНОСТИЦІ БОЛЬОВИХ СИНДРОМІВ СІМЕЙНИМ ЛІКАРЯМ- ІНТЕРНАМ	56
<i>Марченко А.С., Андруша А.Б.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ.....	59
<i>Михневич К.Г., Науменко В.О., Волкова Ю.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДОСВІДУ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ФАХУ МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ, АНЕСТЕЗІОЛОГІЇ ТА ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ	60
<i>Науменко В.О., Волкова Ю.В., Власенко А.В.</i> НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЮРИДИЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ.....	61
<i>Науменко В.О., Волкова Ю.В.</i> ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ОТРИМАННЯ ІНФОРМОВАНОЇ ЗГОДИ ХВОРОГО В НАВЧАННІ ІНТЕРНІВ-АНЕСТЕЗІОЛОГІВ	62
<i>Пасієшвілі Л.М., Ковальова О.М.</i> ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА	63
<i>Сидоренко М.О.</i> ГЛОБАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА КРИЗА ТА ПРОБЛЕМИ ВИЖИВАННЯ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.....	65

<i>Сидоренко М.О., Сокол К.М., Дмуховська Т.М.</i> ЕКОЛОГІЧНО ЗУМОВЛЕНІ ЗАХВОРЮВАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ ДІАГНОСТИКИ І ПРОФІЛАКТИКИ	66
<i>Тучкіна І.О., Благовещенський Є.В., Гузь І.А., Вигівська Л.А., Качайло І.А., Весіч Т.Л., Копітько С.М.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНОЇ ДОШКИ ЯК НОВІТНЯ ТЕХНОЛОГІЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧБОВОГО ПРОЦЕСУ	68
<i>Шапкін В.Є.</i> АСПЕКТИ САНІТАРНОЇ ОСВІТИ В НАВЧАННІ СІМЕЙНИХ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	69
<i>Юрко К.В., Соломенник Г.О., Меркулова Н.Ф., Могиленець О.І., Терьошин В.А., Гаврилов А.В.</i> ПЕРВИННА ГЕПАТОЦЕЛЮЛЯРНА КАРЦИНОМА ЯК НАСЛІДОК ХРОНІЧНОГО ГЕПАТИТУ С В ПРАКТИЦІ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ.....	72
<i>Юрко К.В., Соломенник Г.О., Бондар О.Є., Винокурова О.М., Ткаченко В.Г.</i> ПОШИРЕННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ СИРОВАТКОВИХ АВТОІМУННИХ ФЕНОМЕНІВ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ ГЕПАТИТ С	73